

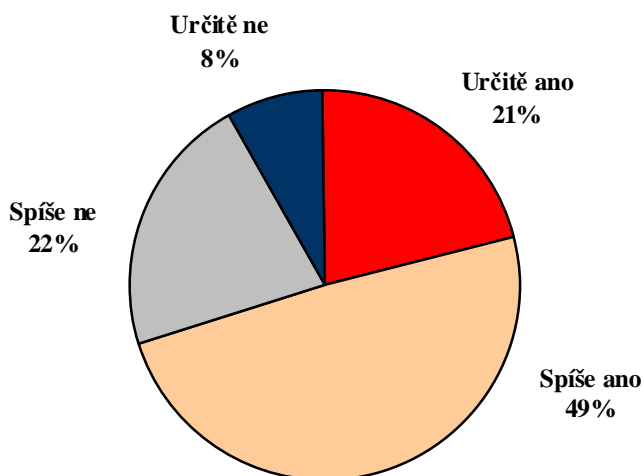
SCHOPNOSTEM NATO I ARMÁDY ČR ZAJISTIT NAŠI BEZPEČNOST VĚŘÍ VĚTŠINA OBČANŮ

Celková podpora našeho členství v NATO se nemění: 70 % občanů ČR souhlasí s naším členstvím v Severoatlantické alianci. Klesá ovšem podíl lidí, kteří s naším začleněním do Aliance souhlasí bezvýhradně. Většina občanů – 69 % – důvěruje schopnostem NATO zajistit naši vnější bezpečnost. V případě Armády ČR je tato důvěra poněkud nižší, nicméně rovněž většinová (60 %). V posledních čtyřech letech se nezměnil postoj české veřejnosti k případnému umístění amerického radarového zařízení na našem území. Stále by asi dvě třetiny občanů (68 %) byly proti.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 1. - 8. března 2011. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal rozsáhlý soubor 1248 respondentů.

Výsledky aktuálního průzkumu ukazují, že dvanáct let po vstupu České republiky do NATO souhlasí s naším členstvím v Severoatlantické alianci 70 % lidí, oponentů je 30 %.

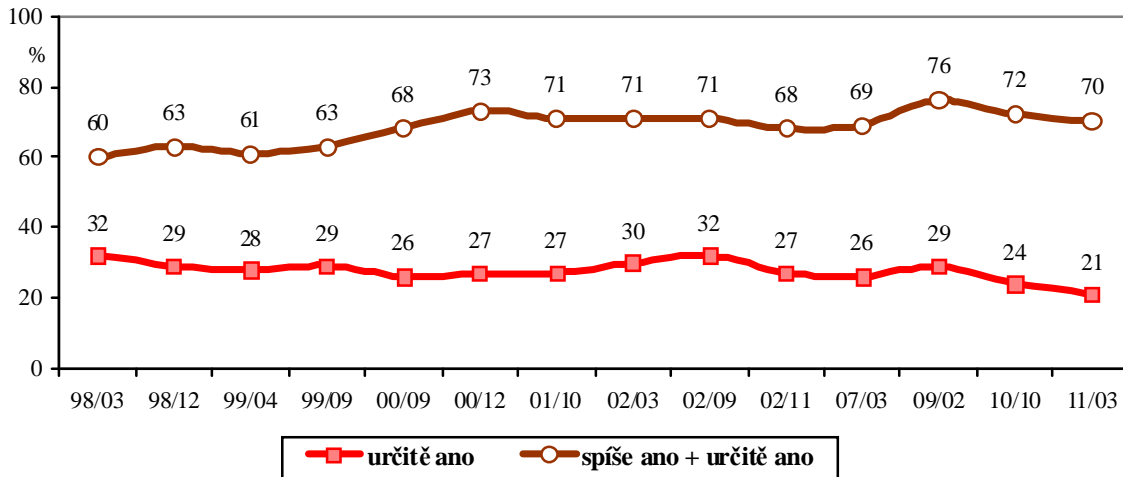
"Souhlasíte se členstvím České republiky v NATO?"

Pramen: STEM, Trendy 3/2011, 1248 respondentů starších 18 let

Podíl obhájců a odpůrců našeho členství v NATO se v podstatě nemění od roku 2002, kdy byla Česká republika hostitelem summitu zemí Aliance. Mírný výkyv směrem nahoru jsme zaznamenali na počátku roku 2009, v době českého předsednictví EU, kdy veřejnost byla obzvláště příznivě naladěna vůči našemu zapojení do mezinárodních struktur. Následující graf však zároveň dokládá, že v posledních dvou letech mezi obhájci našeho členství stále více převažují „vlašníci“, tedy ti, kteří volí odpověď „spíše ano“. Podíl odpovědí „určitě ano“ je v posledním výzkumu vůbec nejmenší.

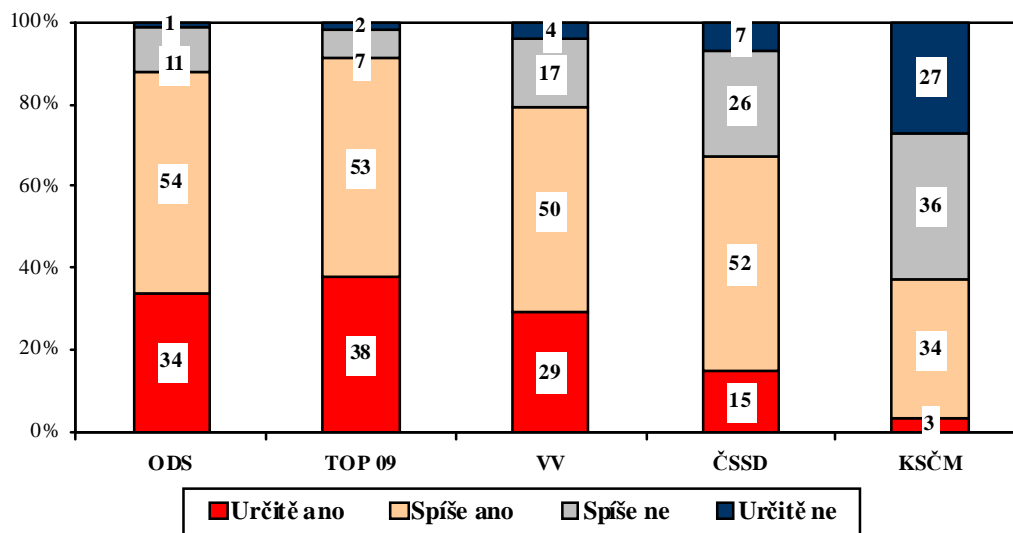
"Souhlasíte se členstvím České republiky v NATO?"

Pramen: STEM, Trendy 1998-2011, z dat do března 2002 včetně byli vyloučeni respondenti, kteří uvedli „nevím“ (jejich podíl se pohybovaly v rozmezí 5-12 %)

Podrobnější pohled na vztah české populace k začlenění do NATO ukazuje, že postoj k otázce členství v Alianci je stále věcí výrazně politicky zabarvenou. S členstvím v NATO nesouhlasí většina (63 %) sympatizantů KSČM, schvaluje ho naopak okolo 90 % stoupenců TOP 09 i ODS. Podrobně viz následující graf.

"Souhlasíte se členstvím České republiky v NATO?"
(podle stranických preferencí)

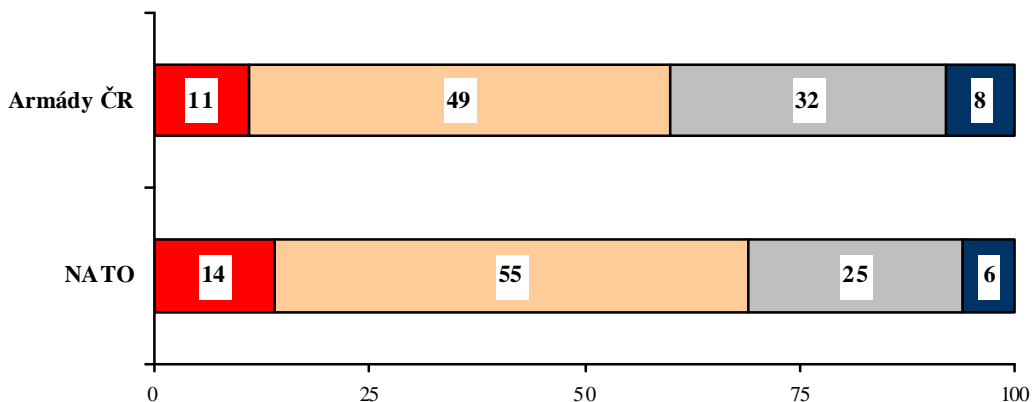

Pramen: STEM, Trendy 3/2011, 1248 respondentů starších 18 let

Početnější skupiny odmítající naše členství v NATO (nikoli však většinové) jsou mezi lidmi ve věku nad 60 let (40 %) a mezi osobami se základním vzděláním (38 %).

S většinovým souhlasem s naším členstvím v NATO koresponduje převažující důvěra české veřejnosti ve schopnosti NATO zajistit bezpečnost naší země. Ve schopnosti NATO věří větší počet občanů než ve schopnosti Armády ČR.

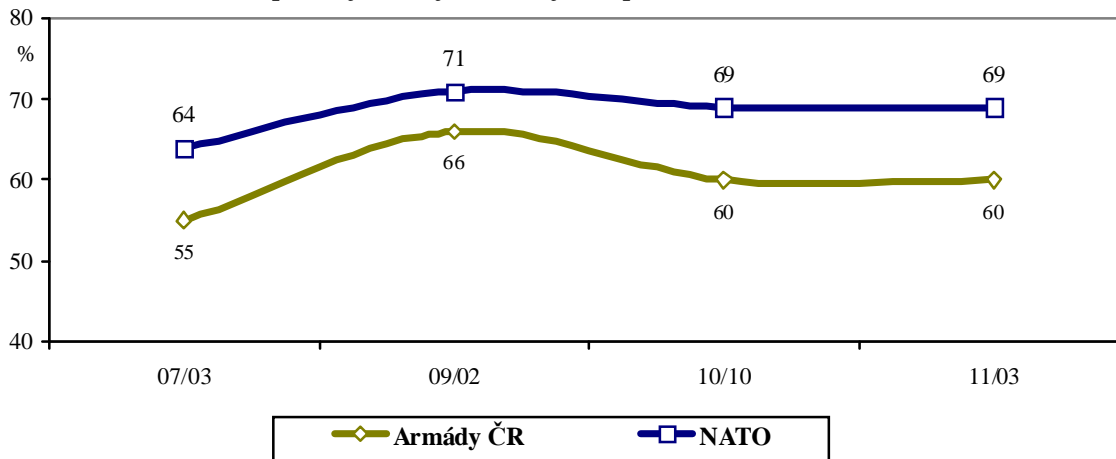
„Důvěřujete schopnostem, pokud jde o zajištění vnější bezpečnosti naší země?“ (v %)

Pramen: STEM, Trendy 3/2011, 1248 respondentů starších 18 let

Důvěra ve schopnosti naší armády i Aliance stoupla, podobně jako souhlas se členstvím v NATO, v době našeho předsednictví EU a v následujících dvou letech se stabilizovala.

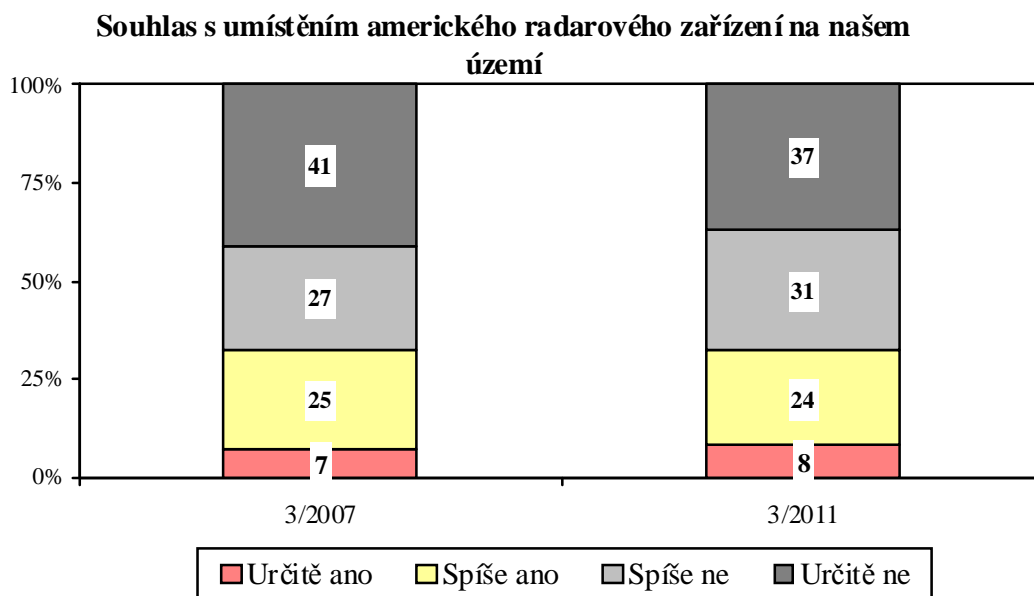
"Důvěřujete schopnostem, pokud jde o zajištění vnější bezpečnosti naší země?"

Pramen: STEM, Trendy 2007-2011

Schopnostem Armády ČR a zejména NATO zajistit naši vnější bezpečnost důvěřují častěji lidé mladší (do 44 let), s vyšším vzděláním a sociálním statusem, pravicově orientovaní.

Kontroverzním momentem ve vztahu k otázkám naší vnější bezpečnosti a k našemu členství v NATO byl v nedávných letech postoj k umístění amerického radaru na našem území. V aktuálním, březnovém výzkumu se STEM k této otázce vrátil. Výsledky prokázaly, že během posledních čtyř let se postoje české veřejnosti v základních obrysech nezměnily. Stále by zhruba třetina občanů s radarem na českém území souhlasila, dvě třetiny však vyjadřují nesouhlas.¹

Pramen: STEM, Trendy 3/2007, 3/2011

Souhlas s umístěním amerického radaru vyjadřují častěji lidé mladší (do 44 let) a s vyšším vzděláním. V žádné ze sledovaných sociodemografických skupin populace nicméně podíl souhlasu není většinový.

Poněkud jiná je situace z pohledu politické orientace občanů. Zatímco mezi levicově orientovanými občany a mezi příznivci KSČM a ČSSD podíl souhlasu nedosahuje ani 20 % (v případě KSČM činí 14 %), mezi lidmi pravicově orientovanými a stejně tak mezi stoupenci ODS i TOP 09 souhlasí zhruba polovina. Podíl souhlasících mezi sympatizanty VV se příliš neodlišuje od celorepublikového průměru.

¹ V roce 2007 otázka zněla: „Souhlasíte Vy osobně, aby na našem území bylo umístěno americké radarové zařízení?“. V posledním výzkumu se STEM ptal: „Představte si, že v souvislosti s mezinárodní situací by se znovu projednávala možnost umístění amerického radaru na našem území. Souhlasil(a) byste Vy osobně dnes, aby na našem území bylo umístěno americké radarové zařízení?“